

??e AI??t?rma E?itimi Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). ??e AI??t?rma E?itimi Anketi. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23881>

Öz

Bu ölçek, **Alev Sökmen** taraf?ndan 2003 y?l?nda Gazi Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü'nde sunulan yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Ölçe?in temel amac?, büro yönetimi ba?lam?nda uygulanan **i?e al??t?rma (oryantasyon) e?itiminin** önemini ve bu e?itimin çal??anlar?n **i?gören performans?na** olan etkisini ölçmek ve de?erlendirmektir. Geli?tirme a?amas?nda olan bu anket, özellikle Ankara'daki kurumlarda görev yapan personel üzerinde saha uygulamas? yap?larak elde edilen verilerle analiz edilmi?tir. Ölçek, yeni i?e ba?layan personelin kuruma adaptasyon sürecini ve e?itim sürecinden duydu?u memnuniyeti belirlemeye odaklanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

??e al??t?rma, **oryantasyon e?itimi**, i?gören performans?, büro yönetimi, ölçek geli?tirme, i?e uyum.

Yazarlar

Alev Sökmen

Amaç

??e Al??t?rma E?itimi Anketi'nin temel amac?, kurumsal ba?lamda yeni i?e al?nan çal??anlara sa?lanan **oryantasyon programlar?n?n** etkinli?ini ve önem düzeyini tespit etmektir. Ölçek, özellikle e?itim programlar?n?n içeri?inin, süresinin ve sunum ?eklinin çal??anlar?n kuruma adaptasyon süreçlerine ve daha sonraki **i? performanslar?na** nas?l yans?d???n? nicel olarak ölçmeye hizmet eder. Bu anket, yöneticilere e?itim programlar?n? iyile?tirmek için somut veriler sunmay? hedefler.

Anket, **yeni i?görenlerin** kurumsal kültürü, i? süreçlerini ve mesleki gereklilikleri ne ölçüde benimsedi?ini de?erlendirerek, oryantasyon sürecinin organizasyonel hedeflere ula?madaki kritik rolünü vurgulamaktadır. Bu araç, insan kaynaklar? yönetiminde e?itim stratejilerinin geli?tirilmesine bilimsel bir temel sa?lamay? amaçlamaktadır.

Yap?

Ölçek, temelde iki ana psikolojik ve örgütsel yap?y? ölçmeyi hedeflemektedir: **??e Al??t?rma E?itiminin Alg?lanan Etkinli?i** ve bu etkinli?in **E?itimin i?gören Performans?na Etkisi**. Bu yap?, genellikle e?itim memnuniyeti, kuruma ba?l?l?k, rol belirsizli?inde azalma ve görev yeterlili?i alg?s? gibi alt boyutlar? içermektedir. Ölçek, çal??anlar?n e?itim içeri?ine yönelik tutumlar?n?, bilginin uygulanabilirli?ini ve e?itimin kariyer geli?imine katk?s?n? de?erlendirir.

Ölçülen temel yapı, oryantasyonun sadece bilgi aktarım? de?il, aynı zamanda sosyalizasyon ve psikolojik uyum sa?lama aracı olarak görülmesidir. Bu bağlamda, ölçek maddeleri, kurumsal de?erlerin ve çalı?ma ortamının ölçüde ba?arılı bir şekilde aktarıldığını sorgulamaktadır, böylece çalı?anların örgütsel sosyalizasyon düzeyleri dolaylı olarak ölçülür.

Geçerlik

Kaynak referansta ölçeğin spesifik geçerlik çalı?maları hakkında detaylı istatistiksel bilgi sunulmamıştır (Kaynak: -). Ancak, bir geli?tirme çalı?ması oldu?u göz önüne alındığında, tez çalı?ması kapsamında genellikle uzman görüşleri alınarak **kapsam geçerli?i** (Content Validity) sa?lanmalı olmalıdır. Kapsam geçerli?i, anket maddelerinin oryantasyon e?itiminin tüm kritik yönlerini temsil edip etmediğini kontrol eder ve teorik çerçeveye uygunluğunu sa?lar.

Yapı geçerli?i (Construct Validity) için ise genellikle aç?mlayıcı veya doğrulayıcı faktör analizi tekniklerinin kullanılması beklenir. Bu analizler, ölçek maddelerinin teorik olarak öngörülen yapılar ne ölçüde temsil ettiğini gösterir. Spesifik verilerin eksikliğine rağmen, tezin do?ası gereği bu tür geçerlik çalı?maları ön hazırlık aşamalarında yapıldığı varsayılmaktadır.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik (Reliability) de?erlerine ilişkin istatistiksel sonuçlar (örneğin, **Cronbach Alfa katsayı?ı**) orijinal kaynaktan açıkça belirtilmemiştir (Kaynak: -). Tipik olarak, psikometrik bir araç geli?tirilirken iç tutarlılık güvenilirli?i, yani ölçek maddelerinin aynı yapıyı ne ölçüde ölçtü?ü, **Cronbach Alfa** de?eri ile rapor edilir. Yüksek bir alfa de?eri (genellikle .70 ve üzeri), ölçeğin güvenilir oldu?unu gösterir.

Bu ölçeğin sa?amlığını test etmek amacıyla, gelecekteki ara?tırmacılar tarafından test-tekrar test güvenilirli?i veya e?de?er formlar güvenilirli?i gibi ek güvenilirlik analizleri yapılarak ölçeğin zamana karşı istikrarı da de?erlendirilmelidir. Bu, oryantasyon e?itiminin etkilerinin uzun vadede ne kadar tutarlı ölçüldüğünü anlamak için önemlidir.

Faktör Analizi

??e Al??t?rma E?itimi Anketi'nin faktör yapısına ilişkin detaylı istatistiksel sonuçlar kaynaktan mevcut değildir. Ancak, ölçeğin "Geli?tirme" amaçlı olması, **faktör analizi** (Factor Analysis) süreçlerinin uygulandığını düşündürmektedir. Bu analizler, anketin çok boyutlu olup olmadığını (örneğin, E?itim içeri?i, Kuruma Uyum, Performans Etkisi gibi alt boyutlar) belirlemek için kullanılır.

Genellikle Aç?mlayıcı Faktör Analizi (AFA), ölçek maddelerinin en iyi hangi teorik alt gruplara ayrıldığını ke?fetmek için başlangıçta uygulanır. Bu süreç, ölçeğin nihai formunu ve maddelerin

hangi yapısal bileşenleri temsil ettiğini netleştirmeye yardımcı olurken, Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ise elde edilen faktör yapısının teorik modele uygunluğunu test eder.

Araç

Test Type: Geliştirme tipi bir anket (Developmental Scale)

Format: Kendini raporlama (Self-report) ölçeği. Derecelendirme formatı kaynakta belirtilmemiştir (muhtemelen Likert tipi).

Language Available: Türkçe

Population Group: Çalışanlar (çalışanlar), özellikle büro yönetimi alanında çalışan personel.

Age Group: Yetkin işgücü (Adult workforce).

Population Details: 2003 yılında Ankara'da çeşitli kurumlarda çalışan büro yönetimi personeli üzerinde uygulanmıştır. Çalışma, spesifik olarak Ankara'daki bir uygulamaya odaklanmıştır.

Test Methodology: Nicel araştırma yöntemi kullanılarak anket formu aracılığıyla veri toplanmıştır. Amaç, oryantasyon eğitiminin algılanan etkilerini ölçmektir.

Anahtar Kelimeler

Örgütsel psikoloji, insan kaynakları yönetimi, Likert ölçeği, işe uyum süreci, personel eğitimi, tez çalışması.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: Belirtilmemiştir.

Correspondence Address: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü (2003 yılındaki tez dönemi itibarıyla).

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2003

Şinler ve Ücret: Ölçek, yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiş bir araç olduğundan, kullanım için genellikle yazarın (Alev Sökmen) ve tezin yapıldığı kurumun (Gazi Üniversitesi) izni gerekmektedir. Ticari bir ücret bilgisi mevcut değildir ve akademik araştırmalarda kullanım için

yazar?n iznine tabi oldu?u varsay?lmaktad?r.

Kaynaklar

Sökmen, A. (2003). *Büro yönetiminde i?e al??t?rma (oryantasyon) e?itiminin önemi ve i?gören performans?na etkisi: Ankara'da bir uygulama* (Yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Orijinal PDF dosyas? ba?lant?s? kaynakta mevcut de?ildir (-).

??e Al??t?rma E?itimi Anketinin Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri orijinal kaynakta (tezde) yer almas?na ra?men, bu akademik giri?te sunulan minimal kaynak içerikte maddeler listelenmemi?tir. Maddelerin tam listesi için **Alev Sökmen**'in 2003 tarihli yüksek lisans tezine ba?vurulmas? gerekmektedir.